

„в“ після
голосівки

34. Шелестівка „в“ після голосівки скрізь, де б то не було і з чого вона не склала ся б (§ 35), у мові перейшла в нас на „у“, н. пр.:

кров (кажемо — кроў)
дівчина (кажемо — діўчина)
лавка (кажемо — лаўка)
човни (кажемо — чоўни) . . .

У правописі того „у“ після голосівки ніде не зазначуємо, а всюди пишемо „в“¹⁾, — і то навіть у тих випадках, коли „у“ витворило ся з „л“ (гляди під § 35 б, г), отже:

читав (по моск.: читаль)
вовк (по московськ.: волкъ)
повний (по моск.: полный) . . .

Тільки після „у“ шелестівка „в“ чується як „в“, але ж далеко не так, як у московській або в польській мові, де його чути як легке „ф“ (укр.: *чув, обув* Москаль вимовив би близько до: *чуф, обуф*). Це „в“ сильно голосове, що близько підходить до „ў“²⁾.

На кінці слова або і складу після шелестівки „в“ тратить трохи зі своєї голосистости, але теж далеко ще йому до московського або польського „ф“, н. пр.:

черв, нерв, червня . . .

При цьому „в“ уста заокруглюють ся немов до „у“, а долішніх губ не прикладаєть ся до горішніх зубів (пор. стор. 33, образ 1, 7, 9) як це роблять у таких випадках Поляки або Москалі (вони вимовляють: черф, нерф, червфня — пор. польськ.: черфца).

„л“
у визвуку

35. В українській мові в дієсловах — у чоловічому роді минулості (§ 243) — кінцеве „л“ (у визвуку)

¹⁾ Таке ў (в) мають іще Білоруси, і вони зазначають його окремим значком ў, н. пр.:

кроў, кароўка (корівка), поўны (повний) і т. д.

Колись так і писав український письменник *Маркіян Шашкевич* у „Русалці Дністровій“, але ж цей знак теж не прийняв ся.

²⁾ Узагалі укр. „в“ шелестівка дуже голосова, — тим і пояснюєть ся її перехід у „у“ — так, що необзайомлений із московською мовою Українець московські слова: *сволочь, свыше* вимовляти ме: *зволоч, звыше* і т. д., пор. іще вгорі § 32.